

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-641494-II/10/PS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
AL Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 6 lipca 2010 r.

Pan
Jerzy Miller
Minister Spraw Wewnętrznych i
Administracji
Warszawa

Dot. nr BMP-079-2474(I)/10/JD

Konkretny Panie Ministrze

Uprzejmie dziękuję Panu Ministrowi za odpowiedź z dnia 23 kwietnia 2010 r., nr BMP-079-2474(I)/10/JD nadesłaną Rzecznikowi Praw Obywatelskich na wystąpienie dotyczące postępowania mandatowego prowadzonego wobec kierowców popełniających wykroczenie stwierdzone za pomocą odpowiednich urządzeń pomiarowych lub kontrolnych rejestrujących obraz.

W odpowiedzi tej wskazano, że wątpliwości przekazane Rzecznikowi przez p. Ireneusza Ruszczyka, Komendanta Straży Gminnej w Kęsowie wynikają z błędnej interpretacji przepisów postępowania mandatowego. Zasadnicza kontrowersja pomiędzy stanowiskiem p. I. Ruszczyka oraz stanowiskiem p. Ministra przedstawionym w udzielonej Rzecznikowi odpowiedzi sprowadza się do tego, czy możliwe jest przesłanie pocztą mandatu karnego osobie popełniającej wykroczenie, w szczególności zaś czy jest możliwe przesłanie mandatu karnego zaocznego kierującemu pojazdem, popełniającego wykroczenie stwierdzone za pomocą fotoradaru.

W swoim piśmie Pan Minister przedstawił jednoznaczny pogląd, iż „obowiązujące przepisy prawne dotyczące postępowania mandatowego nie pozwalają na wysyłanie pocztą mandatów karnych do właścicieli pojazdów. Oznacza to, że karanie mandatem karnym zaocznym osób popełniających wykroczenia zarejestrowane fotoradarem [...] nie może mieć miejsca”.

Z powyższym poglądem należy się zgodzić.

Jak bowiem wynika z art. 98 § 4 K.p.s.w. mandat kamy zaoczny pozostawia się w takim miejscu, aby sprawca mógł go niezwłocznie odebrać. Unormowanie to nie przewiduje innej formy doręczenia sprawcy mandatu karnego zaocznego. Z przepisu tego wynika ponadto, iż mandat karny zaoczny można wystawić, gdy już w chwili stwierdzenia wykroczenia wiadomo, kto jest jego sprawcą. Takie rozumienie art. 98 § 4 K.p.s.w. prezentowane jest także przez komentatorów. T. Grzegorzczak, w komentarzu do art. 98 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia ([w:] T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz, Dom Wydawniczy ABC, 2005, wyd. III.) stwierdził między innymi, iż mandat zaoczny „powinien być stosowany tylko wtedy, gdy już po stwierdzeniu wykroczenia pod nieobecność sprawcy wiadomo, kto nim jest, nie zaś wówczas gdy np. prowadząc po ujawnieniu czynu czynności wyjaśniające, wezwano sprawcę do organu mandatowego dla wyjaśnienia jego tożsamości.[...] W tym ostatnim wypadku należy sięgnąć po mandat kredytowany.” Tymczasem w przypadku stwierdzenia przekroczenia prędkości za pomocą fotoradaru ewentualne wystawienie mandatu musi być poprzedzone czynnościami wyjaśniającymi, zmierzającymi do ustalenia, kto jest właścicielem pojazdu.

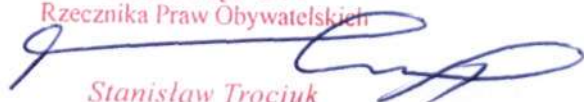
Jednakże, jak wskazano w wystąpieniu Rzecznika, w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego (Dz.U. Nr 20, poz. 201 ze zmianami) § 7 poświęcony jest nakładaniu grzywnien w drodze mandatu karnego zaocznego. W przepisie tym uregulowano między innymi sposób doręczania sprawcy wykroczenia mandatu karnego zaocznego lub zawiadomienia o jego wystawieniu. W szczególności przepis § 7 ust. 6 stanowi, iż „W przypadku stwierdzenia wykroczenia za pomocą urządzenia pomiarowego lub kontrolnego, rejestrującego obraz, funkcjonariusz, nakładając na sprawcę wykroczenia mandat karny zaoczny, może wysłać mu przesyłką poleconą odcinki "A", "B" i "C" formularza, wraz z zarejestrowanym obrazem, po usunięciu z niego wizerunków innych osób niż sprawca zarejestrowanego wykroczenia.” Przepis ten w sposób jednoznaczny zatem dopuszcza przesłanie sprawcy wykroczenia, stwierdzonego fotoradarem, mandatu karnego zaocznego.

W takim razie jednak powstaje wątpliwość, czy wskazany przepis rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego jest zgodny z uregulowaniami zawartymi w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o ponowne przeanalizowanie przedstawionego problemu oraz o poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o zajęтым stanowisku i ewentualnie podjętych działaniach.

Z poważaniem

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk